

Români din toate țările, uniți-vă în cuget și simțiri!

EUROPA ȘI NEAMUL ROMANESC

Octombrie 1977, Anul VI, Nr. 65

FOAIA MISCĂRII ROMÂNE PENTRU UNITATEA EUROPEI

PROBLEMA LARGIRII EUROPEI CELOR NOUA

Europaeus

Grecia - CEE: terminată prima fază de negocieri

Lungul drum al Greciei spre Europa a început din noiembrie 1962 când intră în vigoare acordul de *asociere* între Grecia și Comunitatea Europeană. Acest raport asociativ a fost aproape suspendat de către membrii CEE când în 1967 veni la putere în Grecia regimul dictatorial al coloneilor. Drumul Greciei spre Europa a fost reluat abia în 1974, după instaurarea la Atena a unui regim democratic. La 17 septembrie 1974 consiliul de miniștri al celor nouă a adoptat o declarație în care exprima via satisfacție pentru restaurarea libertăților democratice în Grecia și manifesta "cea mai energică voință de reluare imediată a procesului de dezvoltare a raportului asociativ pentru a facilita succesiva adeziune a Greciei la Comunitate". Incurajat de aceasta, în 26 noiembrie a aceluiași an, Primul ministru K. Karamanlis transmite CEE o cerere formală de transformare a raportului de asociere într-un raport de deplină *adeziune*. A început apoi un proces complex de consultări, punându-se la punct elementele primei faze de negocieri.

În vara aceasta, Grecia a prezentat ultimele date tehnice cerute de către Comunitate.

S-a intrat astfel în cea de a doua fază care va cuprinde patru întâlniri ministeriale, primele două planificate pentru acest an. Încheiat acest al doilea "round", va începe a treia și ultima fază a negocierilor.

Portugalia și Spania fac și ele cerere.

Exemplul Greciei a fost urmat de Portugalia, apoi de Spania, îndată ce, ca și Grecia, au reușit să lichideze regimul de dictatură. Premierul Soares, îndată după instalare la conducerea guvernului a început - oficial și în particular - tratative în vederea admiterii Portugaliei în CEE. Soares susține că, în mare, problema

democrației a fost rezolvată în țara sa după mulți ani de dictatură de dreapta.

La fel a acționat și premierul Soares în Spania, cerând sprijin - separat sau în grup - țărilor din CEE pentru eventuala intrare a Spaniei în Comunitate.

În ultimele săptămâni însă evoluția economiei în Spania și Portugalia a intrat într-o fază deosebit de critică. Economia atrage și probleme de ordin politic, stabilitatea guvernelor fiind periclitată, ambele țări vor să imite Italia, acordându-se cu opoziția pentru a ieși din criză.

Cum se desfășoară procesul lărgirii CEE?

Lărgirea la 12 a membrilor Comunității Europene a devenit un leit-motiv în toate întâlnirile bilaterale dintre cei trei candidați și guvernele CEE, acestea exprimându-și totalul lor consimțământ.

De altfel - fapt demn de luat în considerare - CEE ar ajunge la o comunitate de 300 milioane de locuitori.

Cum Europa celor nouă însă se zbate deja în grele dificultăți pe calea adevăratei uniuni, punerea problemei admiterii de noi membri ar părea inoportună.

Se deliniază două tendințe. Prima e cea manifestată de Italia și Franța care cer ca CEE, înainte de a începe tratative propriuzise pentru admiterea de noi membri, să li se acorde o serie de "compensații agricole", știut fiind că noile candidate vor fi potențialele lor concurențe în domeniul agricol. A doua e constituită de un grup de țări ce caută să minimalizeze propunerile italo-franceze, de teama efectelor negative asupra bilanțului CEE. Prima dintre acestea e RFG asupra bugetului căreia va cădea greu pentru realizarea acestei "colaborări". Primul grup acuză pe cel de al doilea de lipsă de solidaritate, dacă nu chiar de egoism.

Lupta între cele două curente intracomunitate-

re s-a aprins cu ocazia prezentării raportului elaborat la Bruxelles sub directivele comisarului F. Natali, responsabil politic al dosarului noilor adevizuni.

Din acest raport reiese că înainte de a accepta intrarea Greciei, Portugaliei și Spaniei, vor trebui aduse unele modificări în cadrul CEE. Se insistă asupra deosebirilor socio-economice dintre actualii membri și noii candidați, insistând asupra unei rezolvări a lărgirii prin "negocieri în etape". Numai când țările candidate vor fi atins obiectivele unei etape va fi oportun să se treacă la etapa următoare. Odată îndeplinite aceste etape - care de altfel n-au fost clar și definitiv formulate încă - va începe așazisa perioadă de tranziție. Raportul insistă asupra lichidării unor inegalități în însuși sânul CEE abordând și rezolvând problemele economice și sociale ale membrilor mediteranieni, Italia și Franța. Adăugarea de noi membri mediteranieni cu produse concurențiale celor italiene și franceze, ar constitui o frână în unificarea Europei. Raportul cere o masivă transferare de resurse de la țările bogate la cele sărace. Fondul urmează să fie folosit pentru ameliorarea structurilor agricole ca și a celor industriale din țările zonei mediteraniene.

Rezolvarea etape ar cere 8-10 ani.

Planul Natali a fost susținut doar de reprezentantul olandez Vredeling și de francezul Ortolí. Marii dușmani ai planului au fost germanul Haferkamp și belgianul Davignon. Ce susțin aceștia? Ei spun că nu e necesar a preceda adeziunea noilor membri cu atâtea schimbări. CEE funcționează foarte bine așa cum este. Dacă ceva se impune a fi ajustat aceasta se va putea realiza în cursul tratativelor. Se afirmă că țările candidate, dar în primul rând Spania, au căutat să influențeze organele de la Bruxelles să respingă acest plan, care în realitate ar amâna actul adeziunii la un timp indeterminat.

Lărgirea CEE: imperativ politic, dificultăți economice

Cu cât trece timpul, cu atât dezbaterile asupra lărgirii Comunității Economice Europene devin tot mai confuze și contradictorii. Nimeni nu reușește să rezolve dilema între imperativul politic, care impune o rapidă adeziune a celor trei candidate și problema economică, care provoacă temeri pentru înrăutățirea deja fragilei coeziuni comunitare. Desigur, e vorba de o ecuație foarte dificilă. E însă și un adevăr pe care opinia publică europeană îl cere dezvăluit. Acest adevăr constă nu în vorbe ci

în cifre. Cât va costa lărgirea Comunității? Costul poate fi calculat numai în funcție de obiectivele propuse. Cum însă Europa de mâine nu are încă un model clar, acceptat de toți, e greu de vorbit astăzi asupra costului global al lărgirii.

Acest raționament a determinat experții de la Bruxelles, care lucrează pe lângă președintele Jenkins, să facă unele "proiecte economice" și să le calculeze costul. Nu demult ei au emis primele cifre: Pentru a aduce cele trei țări candidate la 60% din venitul mediu al CEE, e necesar să fie mobilizate timp de 6-8 ani, circa 1,5 miliarde de dolari anual, din care jumătate ar urma să fie alocată Spaniei.

Cu ce mijloace se va putea realiza acoperirea acestei sume, nimeni nu îndrăznește astăzi să vorbească la concret.

Dar de ce este necesar a ridica nivelul economic al acestor țări candidate, ca o condiție la aderarea lor? Numai în acest fel - argumentează experții - poate fi menținut obiectivul viitoarei *uniuni economico-monetare*. În caz contrar dezechilibrele socio-economice între cei doisprezece vor fi atât de mari, încât o gospodărire în comun este practic irealizabilă. Europa Unită pentru a avea un cuvânt de spus în politica mondială, trebuie să dispună de o structură economică solidă, lucru de altfel confirmat și de efectul negativ al crizei economice mondiale ce a cuprins și Europa și care a frânat mult procesul de unificare politică.

Cine să garanteze acest aport material pentru a se putea realiza lărgirea? Nu e nici un secret că în Comunitatea Economică Europeană forța economică a Germaniei Federale reprezintă fundamentul. Germania este singura care decide de bursa Comunității. La ora actuală Germania este, direct sau indirect, supusă la presiunea celorlalte colege.

Și chiar după această ajustare economică, respectivele țări candidate vor ajunge la actualul nivel economic al Italiei și Irlandei, care deja constituie sarcină grea pentru restul membrilor Comunității.

Dar discuțiile asupra lărgirii comunității nu sunt numai de ordin economic.

Instabilitatea politică din Italia, din Franța și, în ultimul timp redeschiderea unei crize de guvern în Portugalia se intrică marilor probleme de ordin economic la care ne-am referit mai sus. Germania Federală, ca și Statele Unite de altfel, este reticentă la eventualitatea promovării unor guverne de stânga în Franța și Italia, guverne care ar putea să se dovedească greu

(urmare în pag. 12)

EUROCOMUNISM, REALITATE SAU MISTIFICARE ?

Nicolae Baci

În ultimul timp s-a introdus o noțiune nouă în politica internațională, "eurocomunismul", adică un comunism de tip "european", sau mai exact sud-european și latin.

Început în Italia prin Berlinguer, afirmat, cu tărie de Carrillo în Spania, continuat - târziu și timid - de Marchais în Franța, eurocomunismul a intrat în vocabularul de fiecare zi al oamenilor politici.

Unii văd în el o evoluție a comunismului marxist-leninist spre o formă nouă, mai puțin rigidă și chiar umană. Alții văd în el un paravan de fum pentru a prosti burghezia și a o cloroformiza. Alții, în sfârșit, văd un început de rebeliune contra Moscovei, cu efecte feroce în perspectivă în țările din răsăritul Europei, de sub "protectorat" rusesc.

Care e adevărul asupra "eurocomunismului"? Și-a schimbat lupul și năravul sau și-a vopsit doar cășiva peri ca să înșele pe proști?

Înainte de a încerca să răspund la această întrebare va trebui să fac o digresiune și să mă întreb, de ce "eurocomunism" în bătrâna Europă, care de trei decenii trăiește într-o opulență unică în istoria omenirii? unde nivelul de viață s-a triplăcat și unde excesul de libertate individuală al democrațiilor duce la o adevărată anarhie? De ce "eurocomunism" într-o Europă fără imperiu, dar cu milioane de refugiați politici din spatele Cortinei de Fier, veniți în căutare de libertate și pâine, veniți ca să scape de paradisul marxist al rușilor?

Este indiscutabil că Europa trece azi printr-o gravă criză politică, economică, morală, religioasă și militară care-i amenință, din temelii existența și libertatea sa. Dar este soluția comunistă - sau chiar eurocomunistă - soluția acestei crize? Hotărât NU.

Este adevărat că intelectualii sunt de stângă, că ei se înghesuie în celulele marxiste ale partidelor comuniste. De ce? În loc să fie ei pe baricadele libertăților democratice ale Occidentului, comparând sistemele politice de cele două părți ale Cortinei de Fier, comparând rezultatele economice; comparând libertățile individuale și drepturile omului, comparând "Gulagurile" Rusiei cu închisorile din Germania unde banda Bader, de exemplu, acești asasini au radio, televiziune, zece ziare în fiecare zi și mănâncă specialitățile celor mai bune restaurante.

De ce intelectualii nu au curajul unor atari confruntări?

X X X

Raymond Aron, în excelentul său volum "Plaidoyer pour l'Europe decadant" găsește explicația: pentru unii în explicația "globală" - filosofică - a existenței noastre, sau pentru alții în "sentimentul de inferioritate" ce-l au unii din burghezi, intelectuali, profesori, care - din ignoranță - cred că marxștii singuri posedă această explicație globală - a istoriei omenirii - o doctrină infailibilă, în acțiune cu reforme sau revoluții.

Și distinsul sociolog - de origine română - distruge rând pe rând acest mit:

Marx un profet? Da, dar unul mincinos. Istoria l-a desmintit în întreaga lui "profeție".

Teoria "plus valorii", care stă la baza condamnării capitalismului de către Marx, era fundamentată pe sclavia salariatului, din care se "pricopsea" patronul capitalist. Această situație anormală din câmpul producției a dispărut.

A dispărut însă plus-valoarea și în regimurile comuniste? "Proletariatul" acestor regimuri nu-și vinde el munca, ba chiar și sufletul, în fiecare zi, pentru a-și umple stomacul? Cine beneficiază de forța sa de muncă sub knutul rusesc?

Prăbușirea capitalismului - prin propriile contradicții - o altă aberație a lui Carl Marx. Capitalismul a supraviețuit deja o sută treizeci de ani de la manifestul din 1848 și se menține robust și prosper. De ce? De ce "profeția" utopistului Carl Marx nu s-a realizat?

Fiindcă el a luat în considerare o stare existentă la acea dată, încercând să tragă concluzii permanente, valabile pentru toate țările, pentru întreaga istorie, pentru întreaga existență a individului.

Ori capitalismul din vremea lui Marx a evoluat. Progresul tehnic a pus la dispoziția omului imense și revoluționare mijloace de producție și de creație care au emancipat pe "muncitorul exploatat" și i-au deschis larg orizontul unei vieți prospere, sănătoase și libere.

Capitalismul de pe vremea lui Carl Marx a trăit, a evoluat și a murit. O nouă formă de

viață socială și-a făcut apariția: fiecare "exploatat" de pe vremea lui Marx are astăzi posibilitatea de a ajunge Președinte al Statelor Unite sau Lord al Majestății Sale The Queen, să-și constituie propria întreprindere și să devină un Ford sau un milionar european sau japonez.

Peste o sută de milioane de americani posedă acțiuni; după cum toți muncitorii lumii democratice sunt asociați - într-un fel sau altul - la producție ca și la beneficiu.

Dar dacă interpretarea economică a istoriei de către "profet" s-a dovedit falsă, ce s-a întâmplat pe planul libertăților individuale, a drepturilor omului? "Stalinismul" a fost inventat de către Occident sau de către Stalin, călăul poporului rus și al țărilor cotate?

A fost condamnat stalinismul de către "intelectualii" lași și oportuniști ai democrațiilor occidentale, pe vremea lui, nu acum după moarte și, din motive de fotogenie electorală?

XXX

Lată de ce "eurocomunismul" trebuie analizat serios și pus sub lupă. Normal, marxismul trebuia să evolueze pe toate planurile: economic, ideologic, moral, ținând pasul cu progresul tehnic, moral și cultural al societății pe întregul glob.

A evoluat el acolo unde s-a instalat cu forța, în imensul și sinistru laborator al Uniunii Sovietice? *Nu*. Ceva mai mult. La încercarea de a-l schimba a lui Carrillo, Berlinguer sau Marchais, Kremlinul răspunde cu un *nu* categoric. De ce? Fiindcă Moscova știa că odată smulse câteva din penele păunului marxist, acesta se va prezenta în adevărata lui lumină de animal plăpând și s-ar expune unei pneumonii, la cel mai mic "courant d'aire".

Ce preconizează, în definitiv, eurocomunismul? Cu ce se diferențiază el de comunismul rusesc?

În volumul său recent publicat "Statul și eurocomunismul", Santiago Carrillo face câteva constatări demne de a fi menționate:

- că el și-a pierdut încrederea în comunismul sovietic, atât pe plan economic cât și al libertăților individuale;

- că partidele comuniste occidentale trebuie să fie complet independente de Moscova;

- că "dictatura proletariatului" trebuie abandonată ca noțiune, ca politică;

- că eurocomunismul trebuie să accepte "pluralismul politic" și alternanța politică, a-

dică partide politice multiple și jocul parlamentar normal, în guvernarea unei țări;

- că deciziile partidului și ale guvernului trebuie luate de la bază, adică prin participarea efectivă și consultarea reală a muncitorilor.

Propunând aceste modificări el, Carrillo, nu renunța însă la lupta de clasă revoluționară.

XXX

Ori întreaga chestiune, cheia de boltă, a eurocomunismului este: se renunță la revoluție în lupta pentru a lua puterea și apoi în a o meține?

E la modă, abil și rentabil pe plan electoral să critici lipsa de drepturi și libertăți individuale în Rusia unde stalinismul "est toujours bien vivant", cum o face señor Carrillo;

E la modă să vorbești de "independența" față de Moscova. Face plăcere la urechile electorilor, mângâie ombilicul naționalist al lichelor; sună bine, Dar au renunțat ele, partidele comuniste occidentale, la *subvențiile rusești*? Au renunțat ele să joace rolul calului troia în interiorul țărilor occidentale, să constituie coloana a cincea a imperiului sovietic? Aud?

Singurii care pot vorbi de independență față de Moscova sunt cei ce sunt situați de-alungul frontierelor rusești; cei ce solicitând-o, au în față miile de tancuri sovietice (pe Prut, de exemplu); adică cei ce-și riscă cariera sau chiar viața, dar nu cei ce-și tipăresc ziarele și afișele de propagandă cu banii Rusiei.

Ce garanții dau "eurocomuniștii" asupra acestei pretense independență? Rusia nu știe decât de forță. Ce opun eurocomuniștii imensei forțe militare rusești ca să rămână independenți? Sabia de toreador a lui Señor Carrillo? Trebuie găsit altceva. Și ce anume?

- Că eurocomunismul trebuie să accepte "pluralismul politic". E perfect. Subscriu și eu. Și cu atât mai mult la alternanța guvernativă. Dar ce se întâmplă, odată alegerile terminate și comuniștii la putere? Vor tolera ei existența opoziției? Stalin și succesorii lui nu o tolerează *nici măcar în sânul partidului comunist*, necum a unor partide "burgheze". Ce garanții dau Berlinguer, Carrillo, Marchais?

- Abandonarea noțiunii de "dictatură a proletariatului". Ei bine, era necesar, fiindcă s-a dovedit absurdă. A făcut-o și Brejnev în "noua" constituție. Dar ce facem cu *dictatura partidului*, și nu a partidului ci a *politbiroului*. Ce facem cu deciziile luate cu unanimitate

te de către un grup de trei sau de nouă, în numele unui întreg popor muncitor și cinstit?

Ce garanții dau eurocomuniștii că odată la putere "consultă *cinstit* baza, adică "talpa țării", plebea muncitoare și răbdătoare? Ce garanții dau eurocomuniștii că odată la putere, la expirarea mandatului parlamentar *vor face alegeri cinstite*, și se vor supune verdictului popular, adică a majorității? *Nici una*, deocamdată.

Cu alte cuvinte, eurocomunismul rămâne prosovietic și marxist-leninist.

XXX

Roger Garaudy fost membru al CC al Partidului Comunist Francez a propus "eurocomunismul" acum aproape zece ani. Și el - cel mai distins intelectual și filosof al acestui partid - a fost *exclus*, după o viață întreagă de luptă comunistă (de 25 de ani în Politbirou).

Ce voia, în definitiv Roger Garaudy? O spune, cu curaj și cu tristețe în volumul său "Toute la verité":

1. O revizuire fundamentală a ideologiei marxist-leniniste, perimată și utopică și reactualizarea ei în funcție de evoluția omenirii în cei 150 de ani de la manifestul lui Marx.

În acest sens el cerea revizuirea noțiunii de clasă muncitoare, pentru a îngloba pe muncitorii intelectuali și cadrele, chiar și cele superioare, excluși de "profetul" utopiei. Aceștia *trebuie* să fie promovați la conducere ca fiind cei mai apti să dirijeze.

2. O independență reală și totală față de Moscova, renunțându-se și la *subvenții*, directe sau indirecte, ca și la servilism.

3. Condamnarea fără rezerve și cu tărie a intervenției tancurilor rusești în Budapesta și Praga, sau orice altă intervenție. Pentru el experiența Dubceck era salutară și trebuie încurajată și imitată, pentru a se da nu numai o față umană comunismului dar și ocazia unei noi experiențe economice, într-o țară industrială evoluată.

4. Abandonarea "dictaturii proletariatului", sau mai exact a ipocritei și tiranice dictaturi a Politbiroului sau a Secretarului lui General, prin consultarea *cinstită*, *regulată și cu adevărat democratică*, a bazei, adică a *întregului partid*, cu ocazia tuturor hotărârilor.

5. Să se termine cu centralismul "democratic", adică cu dictatura statului (pe lângă cea a Politbiroului) în toate ramificațiile lui și să se adopte sistemul autogestiv în probleme economice.

6. Și în sfârșit, să se renunțe la lupta de clasă.

Analizând "evoluția" partidelor comuniste spre "eurocomunism" vedem că aproape toate sugestiile lui Roger Garaudy (azi mem-

bru al Partidului Socialist al lui Mitterand) au fost adoptate ca program electoral.

XXX

De ce? Fiindcă erau indispensabile. Într-o epocă în care revoluția tehnologico-industrială evoluează cu o rapiditate extraordinară, în care intelectualii joacă un rol esențial și unic, ideologia marxist-leninistă devenise sclerozată, antiștiințifică, aberativă.

Vechiul clișeu permitea muncitorilor necalificați de a lua și a menține puterea, pentru ei și acoliții lor, excluzând pe cei mai apti, pe intelectuali. Moscova urăște liberalismul intelectual.

În epoca modernă, când sistemele informaționale, presa, radio, televiziunea au un caracter revoluționar, masele populare occidentale - cu toată dorința lor de reforme sociale și de justiție - au posibilitatea să *gândească* prin ele înșile; ele nu mai puteau digera minciunile, aberația și catechismul moscovit, fără a se simți umilite în inteligența și bunul lor simț. Conștiința superiorității lor intelectuale și tehnologice în raport cu Moscova jignea sentimentele lor naționale.

Pe plan economic, dată fiind această superioritate, noțiunea descentralizării și a autogestivii trebuia introdusă, abandonând sistemul birocrației centraliste, paralizant, aberant și sclerozat al Moscovei.

Iată de ce un "eurocomunism" era inevitabil, nu numai pe plan electoral (ca să nu se sperie vânatul, cum se spune pe la noi: "cu oțet nu se prind muște"), ci și pe planul partidelor și a membrilor ei.

XXX

Deci, din acest punct de vedere, un comunism democratic, cu o față umană, adaptându-se secolului XX (al debarcării pe lună) pe plan economic, evoluat, pluralist și independent, este bine venit.

Dar este el posibil și la guvern, adică și la putere, sau el nu este decât un program electoral, mai mult sau mai puțin sincer? Fiecare partid comunist occidental vrea să-și îmbrace membrii în costumul național și drapelul propriei țări. Dar ei nu gândesc să modifice în *profundzime*, organizarea și *structura* partidelor, singura garanție că șefii partidelor lor, odată ajunși la putere, nu devin tirani, îndepărtându-i pe cei moderați.

După Soljenitsyne, tirania este *intrinsecă* ideologiei marxiste. Tocqueville pretinde chiar că excesul de democrație duce la același rezultat. Deci trebuiesc cerute, găsite și asigurate garanțiile.

Asigurarea *independenței sindicatelor* față de partidul comunist și democratizarea lor pe bază absolut profesională, este una dintre aceste garanții. Fără ea statul, chiar cu co-

(urmărire în pag. 6, jos)

Comemorarea unui mare europeist:

COUDENHOVE - KALERGI

În iulie trecut s-au împlinit *cinci ani* de la moartea lui *Coudenhove-Kalergi*, unul dintre oamenii politici mai originali ai secolului nostru, căruia îi datorăm actualizarea ideii europene.

Născut în anul 1894 la Tokyo (tatăl său, un aristocrat austriac, fusese ambasador în Japonia și căsătorit cu o japoneză) și-a făcut studiile la Institutul Teresianum și la Universitatea din Viena, urmând filosofia și istoria contemporană. Teza sa de doctorat s-a intitulat "Obiectivitatea ca principiu etic fundamental".

Încă de tânăr el și-a dat seama de numeroasele contradicții din cadrul Imperiului Austro-ungar. Dizolvarea acestuia, după primul război mondial puneă - după el - problema unei sinteze de tip european.

Printre inspiratorii politici ai lui Coudenhove-Kalergi, cel care a avut mai mare influență asupra sa a fost *Aurel C. Popovici*, a cărui operă fundamentală, "*Statele Unite ale Marii Austrii*" (Viena, 1906), un nucleu de federalizare europeană, a constituit pentru el un ghid politic.

Europeii aparțin unor națiuni ce sunt ramuri ale aceluiași arbore. Sub acest spirit Coudenhove-Kalergi fondă în anul 1923 *Mișcarea paneuropeană* ("Paneuropa-Union"), deosebit de activă și astăzi, după conducerea arhiducelui Otto von Habsburg descendent al homonimei dinastii.

"Paneuropa ... nu se opune idealurilor naționale ci promite realizarea fiecăruia", scria el.

Unitatea Europei nu este un scop în sine ci o etapă spre unitatea umanității întregi (Kampf um Europa, Zurich-1949).

Adăugăm, în sfârșit, că Coudenhove-Kalergi nu a pus niciodată la îndoială caracterul european al micilor țări devenite comuniste după cel de al doilea război mondial. El nu gândea însă că aceste țări vor trebui înglobate în orbita Europei occidentale ci că ar fi mai natural ca acestea să se organizeze independent, atât de Uniunea Sovietică cât și de Occident.

Cât privește relațiile Europei cu Rusia, el socotea că acestea pot deveni strânse și mutual avantajoase cu condiția ca Europa să fie unită și puternică (Ein Leben für Europa, Meine Lebenserinnerungen, Editată la Köln-Berlin, 1966).

Europaes

In zilele de 14-17 noiembrie va avea loc în sediul de la Roma al Fundației Europene Drăgan (1, Foro Traiano), un simpozion internațional de tracologie cu tema «Contribuții convergente la studiul limbii comune din spațiul trac».

EUROCOMUNISMUL . . . (din pag. 5)

muniștii minoritari la putere, este la discreția celui ce conduce syndicatele.

Asigurarea independenței armatei, poliției și siguranței statului, contra oricărui "coup de force" încercate de partidele comuniste, odată la putere - majoritare sau minoritare - prin infiltrarea acestora ori prin atac direct la adresa instituțiilor, prin intermediul militanților lor, adevărata lor armată.

Găsirea unei formule *cinstite, reale și democratice* a alegerii conducătorilor comuniști și a consultării cinstite a bazei asupra tuturor problemelor.

Renunțarea pentru totdeauna la lupta de clasă - fiindcă comunismul însuși produce noi clase - și a luptei de clasă *revoluționară*.

Iată probleme de rezolvat, înainte de a promova eurocomunismul țărilor vest-europene și de a-l aduce la putere, ca să nu mai vorbim de implicațiile *internaționale* ale unei atari eventualități.

Dar despre acestea și despre nevoia *încurajării și promovării eurocomunismului*, acolo unde se poate și trebuie încurajat, în țările din răsăritul Europei, ca în România, de exemplu, în numărul viitor.

N. B.

EXECUTORII TESTAMENTARI AILUI PETRU I

(continuare)

Politica guvernului de la Moscova, expresie a comunismului sovietic, a fost la început dominată de idea, destul de romantică, a unei expansiuni mondiale a marxismului pe calea ocrotită a revoluției proletare. Dar, deja în cursul celui de al doilea deceniu de putere, o a doua tendință începe să se manifeste, cea a unei expansiuni a URSS în scopuri imperialiste.

URSS: De la revoluția proletară la idea unui imperiu.

Cele două tendințe merseră alături până la un punct, deși pe căi diferite; dar în gândul patronilor de la Kremlin țelul imperialist a luat avans și idea romantică, cea revoluționară, fu, așa cum se întâmplă mereu, manipulată pentru scopul final pe care Petru cel Mare l-a identificat și trasat: crearea unui imperiu rus care să țină sub directa sa influență întreaga lume. Visul lui Lenin, revoluționarul atroce dar pur, care a idealizat mereu Rusia ca o mamă a unui socialism mondial, dar ostil oricărei cuceriri și stăpâniri asupra altor popoare, fu trădat de Stalin care, după ce a instaurat puterea personală, făcu să prevaleze tendința imperialistă și transformă comunismul, cu steag idealist, într-un instrument de cuceriri. Dar Stalin trădă nu numai pe Lenin dar și pe muncitorii lumii întregi care vedeau și văd încă în simbolul Secera și Ciocanul, nu stindardul imperialismului sovietic ci cel al libertății și al justiției sociale.

Țarul Stalin

Conform primului concept stalinist, lărgirea influenței sovietice la toată Europa trebuia să se efectueze prin instalarea gradată a comunismului în sânul guvernelor diverselor națiuni, prin intermediul partidelor comuniste locale și apoi, sub conducerea și îndrumarea Moscovei, puterea trebuia să fie cucerită și menținută sub o formă monopolistă.

Dictatorul sovietic era atât de convins că țările capitaliste europene vor fi fost reduse, la sfârșitul războiului, la un câmp de ruine, încât, în 1943 - pentru a mulțumi pe aliații săi și pentru a nu provoca reducerea fluxului impozant de furnituri militare - el dizolvă Cominternul, ca un simbol și o confirmare că URSS a renunțat la revoluția mondială.

În cursul celei de a doua perioadă a celui de al doilea conflict mondial Rusia a realizat expansiunea sa prin intermediul unor adevărate anexiuni teritoriale, la care Marea Britanie a lui W. Churchill și Statele Unite ale lui F. D. Roosevelt au dat - cu o extremă ușurință, pentru a nu zice mai mult - asentimentul lor.

Țările Baltice fură literalmente fagocitate, România fu constrânsă să cedeze Basarabia și Bucovina de Nord, Polonia zona poloneză a Ucrainei și Bielorusiei și Cehoslovacia Ucraina transcarpatică.

În cursul ultimei perioade a războiului, dirigenții comuniști occidentali, care petrecuseră azilul ca oaspeți ai URSS, au fost îndoctrinați asupra artei și metodelor de lărgire, în propria țară, a influenței partidului comunist, asupra modului de a obține cât mai multe pârgii ale puterii, direct sau indirect, asupra modului de a dezagrega prin demagogie exasperantă economia și ordinea publică, asupra modului de a profita de nemulțumirile maselor și de a le stimula, într-un cuvânt asupra modului de preparare a unei subversiuni sau chiar a unei revoluții pentru a se împatrona de puterea supremă și să impună dictatura, natural, în numele poporului.

Puternic ajutat de către Moscova, în epoca imediat post-belică, comunismul ajunse la putere: în Polonia, în Germania Orientală, în Ungaria, România, Cehoslovacia, Bulgaria, Jugoslavia și Albania. Granițele URSS se deplasară practic până în inima Europei.

Cu această situație în Est și cu Italia și Franța conduse de guverne cu participare comunistă, idea imperială a lui Stalin părea destinată la un succes total.

Scufundată în grave probleme economice și populată de masse exasperate, Europa se orienta net spre stânga, spre Moscova.

Harold Laski, om politic și președinte al Partidului Laburist Britanic, ajunse până a declara că în caz de conflict între USA și URSS, Marea Britanie va trece de partea sovietică.

Euforică dar obosită, USA avea mai multe probleme politice decât Europa; datorită acestora, fiecare generație americană a fost angajată într-un război sângeros.

În această epocă Stalin nu considera că o confruntare militară cu Statele Unite era necesară.

Gigantul sovietic era pe punctul de a reconstrui ceea ce armatele germane distruseseră. El aștepta să termine digerarea teritoriilor înghițite și să satelizeze națiunile ocupate, pentru a completa prânzul cu restul Europei care, aproape distrusă era, după el, gata a fi sovietizată.

Ianuarie 1951

Istoricul cehoslovac Karel Kapler a revelat recent, pe baza unor studii și cercetări pe care a avut posibilitatea să le efectueze pe unele documente secrete ale CC al Partidului comunist cehoslovac, că în ianuarie 1951 a fost convocată o reuniune secretă a principalilor dirigenți comuniști ai țărilor satelite Moscovei.

Visul lui Stalin de a se face stăpân fără luptă asupra restului Europei și de a evita o confruntare cu USA în această a doua fază spre realizarea imperiului mondial sovietic, era pe cale să se spulbere definitiv.

Perfect conștiente de pericolul reprezentat de tendințele expansioniste ale URSS și de faptul că propria supremație atomică nu putea fi conservată în continuare, Statele Unite ale Americii puneau în funcție în mare grabă o rețea de baze aeriene militare care, de la Arctică la Iran, ar permite escadrilelor de bombardiere grele să exercite represalii nucleare, în caz de atac sovietic, în orice colț al Uniunii Sovietice inclusiv Moscova.

Odată realizate și completate aceste condiții, un atac dinspre est a Europei occidentale ar fi fost deosebit de riscant pentru atacator. Cremlinul aprecia însă că acest program n-ar putea fi realizat înainte de 1955.

Cu ocazia reuniunii secrete de la Moscova din ianuarie 1951, Stalin a apreciat că are în față trei sau patru ani pentru a cuceri Europa. Dictatorul luă hotărârea dramatică, în cursul acestei reuniuni, de a declanșa, înainte de sfârșitul acestei perioade, un război pentru a deveni stăpân pe vechiul continent până la Atlantic, insulele britanice inclusiv, punând astfel mai mult de 3000 mile marine de ocean ca frontieră a URSS în fața ultimului dușman, Statele Unite ale Americii. În cea de a treia zi a reuniunii de la Moscova delegația țărilor blocului sovietic se transfera la cartierul general al Armatei Roșii, unde miniștrii Apărării semnară un protocol strict confidențial prin care fiecare țară reprezentată se angaja ca în caz de conflict armat să pună propriile trupe sub comandament unic și direct al URSS.

Cu mai puțin de un an înainte, la 14 ianuarie 1950, Stalin și Mao tse-Tung semnaseră un pact de asistență mutuală iar a doua zi, în Coreea începură ostilitățile, care permiteau Rusiei să sondeze capacitatea americanilor în postura de inamici.

Toate condițiile preliminare au fost completate și pregătirile fură accelerate; dar la 31 oct. 1952, la Eniwetok, USA realizează prima explozie termonucleară. De la dezastruosul efect al bombelor A s-a trecut la îngrozitorul focos al bombelor H, cu un salt de 100 de ori superior ca putere de distrugere. Cineva și-a dat seama în Palatul roșu din Moscova de pericolul proiectului lui Stalin și, la 6 martie 1953, dictatorul muri, exact la timp.

Idea imperială nu moare

Ar fi extrem de interesant de rezumat, cronologic, evoluția evenimentelor ce au urmat. În același an, la numai o lună de la moartea lui Stalin, exploda revolta muncitorească din Germania de Răsărit, se opriră ostilitățile în Coreea grație atitudinii ferme a generalului Mac Arthur și exploda prima bombă H sovietică.

Destalinizarea începu prin Hrușciiov și dizolvarea Cominformului au părut a marca posibilitatea unei coexistențe pacifice și abandonarea din partea URSS a intențiilor imperialiste. Dar acesta fu un semn de scurtă durată; la 14 mai 1955 reprezentanții țărilor blocului sovietic, reunite în Polonia, semnară Pactul de la Varșovia. Astfel luă naștere o organizație militară și se realizează proiectul lui Stalin lansat în ianuarie 1951: unificarea tuturor forțelor militare ale blocului sovietic sub comandament rusesc. Intențiile Tratatului de la Varșovia, exclusiv agresive, cum o demonstrează în anii următori desfășurarea înarmării sale, aveau ca prim obiectiv cucerirea prin forță a Europei Occidentale.

Idea imperialistă a lui Petru cel Mare a găsit deci, după dispariția lui Stalin, în noii guvernanți de la Kremlin, alți fideli executori. În mintea acestora înaintarea socialismului și expansiunea sovietică au devenit din ce în ce concepte inseparabile, primul era de-acum exclusiv un instrument al celui de al doilea.

Statele Unite prind conștiință de pericol.

La mai puțin de doi ani de la sfârșitul războiului din Europa, USA începu să prindă conștiință de mărimea erorii în care s-au lăsat atrase de către Churchill: se amestecară prematur în confruntarea dintre cele două dictaturi, hitleriană și stalinistă, în loc să aștepte ca cei doi coloși să se uzeze într-un conflict direct și izolat, pentru a interveni apoi împotriva învingătorului extenuat și astfel să elimine definitiv din lume germenul nociv al dictaturilor și imperialismului.

În opera sa "Al doilea război mondial", Churchill recunoaște, tardiv, că "Rusia sovietică devenise un pericol pentru întreaga lume" (Partea a II-a, Vol. VI, cap. VIII) și conchide afirmând: "n-ar servi la nimic pedepsirea hitleriștilor pentru crimele lor dacă legea și justiția n-ar fi întronate și guverne totalitare și polițienești ar lua locul invadatorilor germani (Partea II-a, Vol. VI, cap. XIII).

La 4 martie 1947 președintele Truman susținea deja, într-un discurs în fața Congresului american, necesitatea de a ajuta țările europene amenințate de Moscova.

În luna mai a aceluiași an, Franța și imediat după ea Italia, exclud comuniștii din guvern.

În același an a fost lansat Planul Marshall de ajutorare a Europei; el a fost dictat nu atât dintr-un spirit de fraternitate sau fapt creștinesc dar mai ales datorită faptului că USA dobândise conștiință de pericolul reprezentat pentru ea însăși, dacă Europa ar cădea sub jugul rusesc.

Intr-un raport al Comitetului Forțelor Armate către Congresul Statelor Unite s-a scris: "Dacă există un loc, în afara limitelor teritoriale americane, unde interesele noastre pot fi considerate vitale, acesta este Europa. Membrii europeni ai NATO posedă împreună instalațiile industriale cele mai vaste din lume, o populație superioară numeric celei a USA și a Rusiei, cu un produs național brut global mai important decât cel al Americii și dublu față de cel al URSS. Trecerea Europei occidentale în grupa de puteri ostile Statelor Unite ar fi inacceptabilă. Controlul asupra acesteia ar da adversarilor noștri niște resurse industriale și umane pe care noi nu vom putea să le contrabalansăm".

Necesitatea absolută, prevestită în această perioadă de către USA, de a sustrage Europa de Apus de la voracitatea sovietică, războiul rece declanșat de către URSS, ca și teama crescândă a însăși statelor europene, conduseră la semnarea, la 4 aprilie 1947 la Washington, a Tratatului Nord Atlantic.

URSS este gata

Comitetul militar al Senatului american a publicat recent un raport intitulat: "NATO față de noua amenințare sovietică". Acest raport a scăpat atenției marelui public european, distrat de dificultățile economice și certurile politice. Conținutul raportului poate provoca cele mai serioase preocupări oricărui cititor interesat în salvagardarea păcii, libertății și democrației.

Raportul relevă că forțele militare ale Pactului de la Varșovia au prezent posibilitatea și capacitatea de a lansa un atac militar devastator contra Europei occidentale, fără a folosi decât armele convenționale, fără a face o mobilizare generală și, cu un timp de preaviz de maximum câteva zile.

Reacția nucleară: o credibilitate în scădere.

Raportul specifică în plus cum Uniunea Sovietică, în compania aliaților săi din Est, a atins în Europa o superioritate militară decisivă față de NATO și aceasta din cauza lipsei de voință din partea țărilor aderente la NATO de a-și moderniza propriile forțe convenționale și a le adapta în raport cu cele ale P. de la Varșovia, toate dotate cu armament ce posedă instrumente deosebit de avansate din punct de vedere tehnic. Într-o fază de paritate a forțelor nucleare dintre USA și URSS, posibilitatea declanșării unui război și a ducerii lui la

succes, în special pe fronturi mici, cu arme convenționale, fără uzul celor nucleare, a devenit o realitate din cauza credibilității mereu în scădere a unei acțiuni nucleare ca reacție la o agresiune nenucleară.

În consecință, strategia NATO, a unei reacții flexibile și crescând în raport cu forța atacantului, devine tot mai discutabilă. Există o netă disparitate între eficacitatea strategiei membrilor Pactului Atlantic și capacitatea practică a forțelor reunite de a pune în practică această strategie.

Pactul de la Varșovia a reexaminat recent toate punctele slabe ale NATO-ului - pe care a avut spioni să le descopere - și și-a reexaminat planurile în funcție de acestea. Se poate astfel spune că Pactul de la Varșovia nu numai că a accentuat natura sa exclusiv ofensivă dar și-a întărit forțele sale armate și, ceea ce este mai grav, a transformat organizația în măsură să poată declanșa un atac din orice direcție, cu o pregătire extrem de limitată în timp, în gradul de a împiedica NATO de a-și grupa forțele și a le concentra în zona de atac.

Flancul sudic al NATO: în caz de atac, va fi un măcel.

Flancul sudic al NATO, continuă raportul Comisiei serviciilor militare al Senatului american, poate fi considerat ca un enorm abator unde, în caz de atac al forțelor P. de la Varșovia, s-ar transforma într-o adevărată catastrofă, un adevărat măcel.

În timp ce forța navală sovietică din Mediterana e în continuă extensiune, membrii mediteranieni ai NATO par a renunța la toate responsabilitățile ce le incumbă prin aderarea lor la numitul Pact.

Lovită de o gravă criză economică și împinsă de influența mereu crescândă a Partidului comunist asupra guvernului, Italia a anunțat unele planuri de a reduce cu o treime cheltuielile militare.

Grecia și-a retras participarea sa militară la NATO și forțele armate grecești și turcești, care reprezintă global cca 700.000 de oameni, par a avea mai mult caracter ofensiv reciproc decât o apărare comună contra unui agresor potențial venit din afară.

Mirosul de petrol care emană din afacerea Cipru a făcut cei doi pretendenți să uite de amenințarea ce planează asupra lor. Se impune ca cele două parteneri NATO să rezolve rapid și eficace problemele ce le despart căci n-ar fi exclus să se trezească într-o bună zi cu rușii în casa lor, stăpâni pe propriul lor petrol și pe Cipru.

Cât privește pe italieni, care deunăzi, motivat de un incident minor survenit unui submarin atomic american aparținând unei baze NATO din Sardinia, au cerut anularea acestor baze, nu putem decât să surâdem în timp ce, din nenorocire, ar trebui să-i deplângem. Cea mai mare parte a oamenilor lor politici, deveniți miopi printr-un provincialism ce-i împiedică să vadă mai departe de circumscripția electorală, nu înțeleg că problemele europene sunt deasemenea probleme italiene și că amenințarea sovietică ce planează asupra continentului îi interesează direct.

În "show"-ul său democratic, marchizul Berlinguer declara de curând că Partidul comunist italian va respecta angajamentele luate de Italia prin semnarea Tratatului Atlanticului de Nord, dar în același timp păstrează bune legături cu PCUS. Când Carillo atacă URSS, PCI s-a disociat de el, ba mai mult, Giorgio Amendola - viitor ministru de externe comunist - afirma nu demult că nu există "eurocomunism", teză lansată în scris, pentru prima dată, de Carillo în cartea sa "Eurocomunismul și Statul". Dar declarațiile lui Berlinguer pot fi ignorate de eventualii săi . . . "succesori".

... și Europa se mulțumește să privească.

Au trecut douăzeci și opt de ani de la constituirea NATO-ului, o alianță defensivă fără precedent care, pentru prima dată a unit lumea veche cu cea nouă și care a reușit să garanteze pacea în Europa pentru mai mult de un sfert de secol. Oricine își poate imagina ce s-ar fi întâmplat dacă această organizație defensivă europeană nu ar fi existat. Dar totuși, memoria oamenilor este scurtă și ei sunt gata să se retragă în situațiile mai comode.

Slăbiciunea Pactului Atlantic provine tocmai de aci; a trecut prea mult timp de când, grație existenței sale, ea a asigurat pacea și în consecință, posibilitatea pentru democrațiile occidentale de a-și dezvolta și a se bucura de toate avantajele civilizației moderne.

Douăzeci și opt de ani de pace! Doar bărbații și femeile de cincizeci de ani cel puțin își amintesc și simt încă marele pericol al amenințării securității, libertății, pericol ce a condus părinții lor să încheie această alianță.

Tineretul are o atitudine ce tinde a respinge trecutul; din fericire pentru ei, ei nu au nici o experiență privind atrocitățile unui război, o revoluție sau o ocupație inamică.

Dacă amenințarea sovietică a fost resimțită mai ales în 1949, astăzi aceasta este disimulată și mai indirectă dar, nu mai puțin gravă sau mai puțin actuală.

Armatele Pactului de la Varșovia își desfășoară forțele în vecinătatea frontierelor Europei occidentale și fac aceasta în mod demonstrativ.

În plus, transformarea Rusiei din mare putere terestră în putere navală - abil prezentată ca o avansare a socialismului - urmărește cucerirea de baze navale și aeriene în Africa pentru a putea domina în viitor Mediterana, Marea Roșie, Oceanul Indian (cum e cazul în prezent cu Golful Persic) și Atlanticul, și aceasta ca act preparator în vederea atacului contra Europei.

Din nefericire, cunoașterea și posedarea conștiinței realităților în politica externă în țările Europei occidentale este o virtute ce o dețin puțini oameni și semnificația sa scapă marilor masse.

Cea mai mare parte a electoratului, născut după război, tineretul european, italian și francez în special, demonstrează, după felul cum își valorifică dreptul de vot și după acțiunile lor din piețele marilor orașe, că nu-și dau deloc seama de pericol.

Este incontestabil că societatea europeană occidentală are nevoie de schimbări însemnate, în aproape toate țările ce o compun; frământările tineretului sunt deci pe deplin justificate.

Roata timpului se învâрте de-acum cu o viteză superioară evoluției organizațiilor noastre sociale.

Probleme apar mereu mai numeroase și sunt resimțite de pături din ce în ce mai vaste ale populației iar aparatele guvernamentale nu sunt de obicei în gradul de a le lua în considerație. Și chiar dacă le sesizează ele nu sunt în gradul de a le rezolva cu rapiditate conform dorinței marelui public, în special în țările unde opoziția, în loc să-și exercite funcția sa critică și constructivă, a devenit demagogică, având un unic scop, cucerirea puterii. Aceste forțe de opoziție, prin sabotarea guvernelor prin intermediul sindicatelor și a manifestațiilor din piețe și atacarea instituțiilor și organelor de stat, au devenit nu numai o frână ci pun chiar în pericol securitatea instituțiilor și a cetățenilor, distrug economia și alimentează fermentii revoluției. Acestea nu accelerează - cum pretind - ci întârzie și chiar împiedică dezvoltarea democratică a societății. În Occident, Italia e un exemplu care te înspăimântă.

Noi, europenii

Noi, Europenii, putem face mult pentru a ne salva propria libertate, pentru a asigura supraviețuirea democrației și a păcii, pentru a menține un just echilibru între cele două supraputeri și pentru a contribui activ și eficace la dezvoltarea în armonie a popoarelor lumii în-tregi.

Împreună, noi reprezentăm o forță determinantă și se impune să fim conștienți de aceasta. Uniți, toate tensiunile individuale vor lua altă dimensiune, toate sau aproape toate problemele vor putea găsi soluții valabile, în interesul a mai mult de 300 de milioane de indivizi ce reprezintă cea mai mare forță intelectuală din lume.

Reprezentanților tinerei generații ce afirmă de a se simți internaționaliști noi le cerem să abandoneze naționalismul lor în favoarea unei noi conștiințe, cea europeană. Simbolul Secerei și Ciocanul, arborat astăzi pe steagul imperialismului sovietic - devenit propriul lor steag - mișcarea tineretului european să-l înlocuiască cu cercul de stele pe fond albastru, simbol al Europei Unite.

Puțini dintre ei știu probabil că imnul oficial al Europei este ultima mișcare din Simfonia a 9-a de Beethoven, cea în care corul își intensifică mereu volumul și melodia, cu semnificația afirmării supremației omului liber asupra tuturor lucrurilor.

Ne găsim la mai puțin de un an de o probă concretă de europeism practic: *alegerile primului Parlament European*. Să ne prezentăm la această probă de conștiință cu convingerea că îndeplinim un act istoric: decidem noi înșine de destinul Europei.

ROBERTO CESTELLI

LIMBA NOASTRA*)

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte,
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre,
Roiu de fulgere, ce spintec
Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
În vestirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au Țara.

Limba noastră-i frunză verde,
Sbuciumul din codrii veșnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeșnici.

Limba noastră-i vechi izvoade,
Povestiri din alte vremuri,
Și, cetindu-le înșirate,
Te-nfiori adânc și tremuri.

Limba noastră a fost aleasă
Slavă să ridice-n ceruri,
Să ne spuie-n hram ș-acasă
Veșnicile adevăruri.

Limba noastră-i limba sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care-o plâng și care-o cântă
Pe la vatra lor țaranii.

Inviați-vă, dar, graiul,
Ruginit de multă vreme,
Ștergeți slimul, mucegaiul
Pe uitarea-n care geme.

Ștergeți piatra lucitoare,
Ce din soare se aprinde,
Și-ți avea în revărsare
Un potop nou de cuvinte.

Nu veți plânge-atunci amaric,
Că vi-i limba prea săracă,
Și-ți vedea cât e de darnic
Graiul Țării noastre dragă.

Răsări-va o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată!

Alexei Mateevici

*) Autorul, preotul Alexei Mateevici, născut în comuna Zaim din jud. Tighina, poet și luptător pentru cauza poporului român, a declamat această poezie, în premieră, cu ocazia Congresului învățătorilor din întreaga Basarabă din 25-27 mai 1917. Poezia a fost publicată în revista "Școala Moldovenească", 1917, Nr. 2, pag. 94.

LARGIREA CEE (din pag. 2)

de manevrat în cadrul coaliției comunitare. Este dispus cetățeanul german la noi sacrificii economice - conform planului Natali - când stânga europeană a pus în discuție zilele trecute "libertățile democratice" existente în Germania, cu ocazia marelui încercări provocate de extrema stângă.

În legătură cu noile sarcini cerute de planul italian, Bonn-ul a făcut deja cunoscut că nu e posibil să se afroteze aceste cheltuieli atâta timp cât există vreun membru ce nu are încredere în Uniunea politică a Europei. Deocamdată argumentația se referă la Anglia dar, e ușor de înțeles că și alte țări din coaliție pot cădea sub această acuzație, în cazul cuceririi

puterii de către stânga în vreuna din acestea.

Că mai există numeroase litigii de ordin politic o dovedesc dificultățile întâlnite de miniștrii de externe comunitari, cu ocazia ultimelor reuniuni. Zilele trecute, cu ocazia ultimei lor întâlniri ei n-au reușit să ia vreo hotărâre pe tema lărgirii Comunității. Ei au respins doar ideea sugerată de un raport al Comisiei CEE prin care se cerea celor trei țări candidate să semneze solemn un preambul de fidelitate la *democrația pluralistă*. A insista asupra acestui concept ar părea mai mult un avertisment la adresa unor țări deja membre în CEE, decât față de cei trei noi candidați: ar fi un inutil exercițiu de anti-eurocomunism.

Eur.